

การศึกษาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นสัญญาบัตร : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตตามสภาพที่เป็นจริงของนายทหารชั้นสัญญาบัตร (ชั้นยศร้อยตรี - พันเอก) ของศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นสัญญาบัตร ของศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

ในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชั้นยศ อายุราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ และจำนวนบุคคลที่พึ่งพาในครอบครัว สำหรับตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิต โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านชีวิตครอบครัว ด้านที่อยู่อาศัย และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นายทหารชั้นสัญญาบัตร (ชั้นยศร้อยตรี - พันเอก) ของศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร กรมการพลังงานทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร และโรงงานเกษตรกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร จำนวน 200 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทอดแบบสอบถามให้ผู้ตอบตอบส่งกลับคืนมา

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นสัญญาบัตร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน โดยมีคุณภาพชีวิต ด้านครอบครัวดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 รองลงมาคือ คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ด้านการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และด้านที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิต ได้แก่ ชั้นยศ โดยบุคคลที่มีชั้นยศสูงกว่ามีคุณภาพชีวิตดีกว่าบุคคลที่มีชั้นยศต่ำกว่า ส่วนปัจจัยด้านอายุราชการ สถานภาพสมรส รายได้ และจำนวนบุคคลที่พึ่งพาในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มการตรวจสุขภาพประจำปีเป็นปีละ 2 ครั้ง และส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการจัดสถานที่สำหรับการออกกำลังกายให้เพียงพอและเหมาะสมด้วย
2. ผู้บังคับบัญชาควรมีการสับเปลี่ยนหน้าที่ของนายทหารชั้นสัญญาบัตร โดยให้ทำหน้าที่ที่แตกต่างจากงานประจำที่ทำอยู่ ตามความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล เพื่อลดความเบื่อหน่าย ความเครียดจากการทำงาน และเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรมีความตื่นตัว พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลา
3. ผู้บังคับบัญชาควรพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดหาที่พักอาศัยของทางราชการ สำหรับข้าราชการให้อยู่ในบริเวณที่ไม่พลุกพล่าน มีเสียงดังและฝุ่นละอองรบกวน

Title of Research Paper : Quality of Life of Commissioned Army Officers : A Case Study of the Defence Industry and Energy Center

Author : Lt. Wannasiri Kerdpholngarm

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2003

The purpose of the study was twofold :

1. To reveal the quality of life of commissioned army officers (from 2nd lieutenant to colonel) of the Defence Industry and Energy Center ;
2. To point out the factors related to their quality of life.

In this study , the independent variables were official rank, number of working years, education, marital status, income, and number of dependents. The dependent variable was the quality of life. The five dimensions of the quality of life that were taken into account were health, working life, family life, housing, and life safety and property security.

The sample included 200 commissioned army officers (from 2nd lieutenant to colonel) in The Defence Energy Department, the Defense Industry and Energy Center; the Defence Industrial Department, the Defence Industry and Energy Center; the Army Weapons Production Control Center, the Defence Industry and Energy Center ; the Defence Pharmaceutical Factory ; the Defence Industry and Energy Center

The stratified sampling technique was used to select the samples. The questionnaires for data collection were sent to them and they were asked to send them back to the researcher.

It was found that the quality of life of most commissioned army officers under the Defence Industry and Energy Center was found to be high ($\bar{X}=2.91$ out of 4). The family life received the highest mean ($\bar{X} = 3.41$), followed by health ($\bar{X} = 2.87$), life safety and property security ($\bar{X} = 2.85$), working life ($\bar{X} = 2.75$), and housing ($\bar{X} = 2.69$), respectively.

When the hypotheses were tested, the factor found to be significantly related to their quality of life was official rank. Those with higher official ranks had a better quality of life than those with lower ranks. On the contrary, number of working years, marital status, income, and number of dependents had no relationship with the quality of life.

Recommendations

1. The commissioned army officer should have a health check twice a year. The army officers should be encouraged to exercise regularly. A place for exercise should be available to accommodate all army officers.
2. The superior should have the commissioned army officers rotate their duties, taking into consideration their ability and suitability, in order to reduce monotony and work stress, making them active to learn new things all the time.
3. The superior should provide lodgings in good environment to the commissioned army officers as appropriate.